ناوگروه ۸۶ ایران که دور دنیا را گشت پیام اقتدار و امنیت را به داخل و خارج مخابره کرد

گفتمان انقلاب چطور هویت مقتدر و استقلال‌خواه ایرانی را بازتولید کرده است؟

هم تعهد هم تخصص

دیروز (یکشنبه) حسینیه امام خمینی(ره) میزبان کسانی بود که دو دهه پیش عده‌ای با این تصور که داشتن ناو هزینه‌زاست، به دنبال فروش ناوهایشان بودند. کار تا آنجا بالا گرفته بود که حتی صحبت از تبدیل ناو خارک به هتل هم به میان آمده بود. اما یک نفر ایستاد و نگذاشت ایران یکی از ابزارهای اقتدارش را به سادگی از دست بدهد؛ «فرمانده». او در جایی که باید، تدبیر کرد و با اضافه کردن یک کلمه به «نیروی دریایی»، طراحی ساده‌اندیشان را بر باد داد؛ «نیروی دریایی راهبردی». این عین عبارتی است که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، فرماندهی معظم کل قوا ۱۴ مهر سال ۱۳۸۸ در دانشکده علوم دریایی نوشهر بیان فرمودند و خواستار چنین نگرشی به نیروی دریایی ایران شدند. چند ماه بعد در سی‌ام بهمن ماه همان سال، رهبر معظم انقلاب در سفر به بندرعباس، فرمان الحاق ناوشکن بومی جماران را به نیروی دریایی ارتش صادر کردند. ایشان در حاشیه مراسم به آب‌اندازی این ناو، در دفتر بادبود این ناوشکن نوشتند «از موانع نهراسید و بدانید که نسل‌های آینده به خط‌شکنی و اعتماد‌به‌نفس شما افتخار خواهند کرد.» اگرچه در آن زمان، دریادلان نیروی دریایی ارتش، ماموریت یافته بودند برای جلوگیری از سرقت کشتی‌های تجاری و نفتکش‌های ایرانی در خلیج عدن و دریای سرخ مستقر شوند اما آنان می‌خواستند «خط‌شکنی» کنند؛ کاری که بلافاصله در مهر ۱۴۰۱ در قالب ناوگروه ۸۶ متشکل از ناوشکن دنا و ناوبندر عملیاتی آغاز شد و در ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ با یک دور دور دنیا زدن، به پایان رسید. دیروز، برای فرماندهان نیروی دریایی ارتش و کارکنان ناوگروه ۸۶ روز به‌یادماندنی‌ای بود. فرمانده، ۴ هزار و ۹۱۷ روز پس از آنکه به آنها دستور داده بود که نهراسند و خط‌شکنی کنند، دعوت‌شان کرده بود تا بابت کار بزرگی که کرده‌اند، از آنها قدردانی و تشکر کند. دیروز در حسینیه امام خمینی(ره) همه آن جامه‌سفیدها، روسفید بودند.

صادق امامی - سیدمهدی طالبی
گروه بین‌الملل

ساعت ۷ صبح، خیابان کشور دوست. این دومین باری است که به این آدرس می‌رسم. هر دو بار برای حاشیه‌نگاری دیدار رهبر انقلاب؛ اولی با کارگزاران نظام در رمضان ۱۴۰۱ بود و دومی با فرماندهان و کارکنان ناوگروه ۸۶ نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران. از کمی آن سوتر از خیابان کشور دوست، پیاده‌روی خیابان جمهوری، معمولا سنگینی است. مردانی با لباس و کفش سفید که اکثرشان از پایگاه دریایی بندرعباس، راهی حسینیه امام خمینی(ره) می‌شدند. در چنین دیدارهایی، خبرنگاران و عکاسان فرصت پیدا می‌کنند جزء نخستین افرادی باشند که وارد حسینیه می‌شوند. ساعت ۷:۴۵ هنوز کسی وارد حسینیه نشده است. داخل حسینیه، فضا فضای محرم است. ستون‌های حسینیه، یکی در میان، مزین به پارچه مشکی و پرچم ایران شده‌اند. مثل همه دیدارهایی که برای مقام معظم رهبری جلسه، دو بلندی حسینیه نقش بسته است؛ «و کشتی‌ها را بهره گیرید، که سینه دریا را می‌شکافند تا شما از فضل خدا بهره گیرید.» (النحل، ۱۴)

کمی آن سوتر از جایگاه، درست در سمت چپ محل سخنرانی رهبری، ماکت ناوشکن دنا خودنمایی می‌کند. دنا، چهارمین ناوچه از کلاس موج است که توسط نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران طراحی و ساخته شده است. نخستین ناوچه از این کلاس، ناوجماران بود که ساخت آن پس از آنکه انگلستان رو‌سیه حاضر به همکاری در زمینه ساخت ناوهای جدید نشدند، با مهندسی معکوس روی ناوشکن‌های جنگ‌ناو انگلیس در دستور کار متخصصان موشکی، جنگ الکترونیک، صنایع دریایی و دانشمندان علوم آکادمیک نیروهای مسلح قرار گرفت. از همین رو ساخت این ناوشکن، بیش از ۱۳ سال به درازا کشید اما ساخت حاصل از آن با ساخت شد تا ناوشکن دنا در کمتر از ۳ سال طراحی و ساخته شود.

حسینیه مزین به تصاویر شهدای نیروی دریایی است. شهیدان دریادار علی زارع حسامی، ناوسالن محدرضا مرادی، دریادار دوم رمضان سراج، دریادار اسماعیل دهقانپور، ناوسوران سعید محمدقرائی، دریادار دوم مهدی راه‌انجام، دریادار دوم مسعود اسفیدانی، دریادار دوم ابوالفضل عباسی، فیلمبردارها مشغول تنظیم دوربین‌هایشان هستند. هنوز دو ساعتی تا شروع مراسم زمان دارند. ردیف دوم، سکوت حسینیه، مختص کسانی است که با بیشترین محصولی نیروی دریایی ارتش یعنی همان لباس سفیدرنگ به حسینیه آمده‌اند. در یک طرف جایگاه، همسران و مادران نظامیان استقرار پیدا کرده‌اند و در طرف دیگر نیز فرزندان یا پدران‌شان. یک تیم اورژانس در داخل حسینیه حضور دارند. محتمل برای اینکه احیانا کسی به کمک نیاز داشته باشد.

از ساعت ۸ میهمانان، یا همان قهرمانانی که مراسم امروز به خاطر آنها تدارک دیده شده است، یک به یک وارد می‌شوند. بخشی از آنها کسانی هستند که در ناوگروه ۸۶ به ماموریت دور دنیا رفته‌اند. به جز آنها، فرماندهان بر مرتبه عبور از خط استوا، مراکز آموزشی نیروی دریا دعوتند. یافتن کسانی که در ماموریت ۳۶۰ بوده‌اند، چندان دشوار نیست. برای سینه آنها یک نشان ارزشمند دوره دنیا خودنمایی می‌کند. اگرچه طبعا همه افرادی که در این مسئلت دور دنیا داشته‌اند، دوست داشتند در این دیدار باشند اما یک نیروی نظامی نمی‌تواند حتی برای لحظه‌ای، حفاظت از آبهای سرزمینی اش را رها کند. از همین رو، بخشی از افراد حاضر در ماموریت ۳۶۰ روی ناوهای مستقر در منطقه دریایی بندرعباس ماندند تا همرزمان‌شان بتوانند به دیدار رهبری بروند. برخی هم که پدر و مادرشان فوت کرده بودند، نوبت‌شان را به دیگرانی دادند تا بتوانند با پدر و مادرها همسر و فرزندان به این دیدار برسند.

ساعت ۹ صبح تقریبا حسینیه پر شده است. در بخش میانی سالن، همه ملاحت‌الشکل لباس سفید نیروی دریایی را بر تن دارند. یک دسته‌شان لباس‌شان سفید است اما یک تکه پارچه سرمه‌ای‌رنگ روی شانه‌هایشان را گرفته است. آنها دانش‌آموزان مرکز تفنگداران دریایی ارتش هستند که در منجیل آموزش می‌بینند و پس از پایان تحصیلات، تفنگدار می‌شوند و درجه «مهنای» می‌گیرند. درجه مهنای معادل گروهبانی در نیروی زمینی ارتش است.

ردیف وسط حسینیه، ساز و کار ناوهایی دارد. مردی بلندقو قرار می‌گیرد؛ «همرزمان دقت کنند. نظم باید شکیل باشد. کلاه‌ها رو به جلو و نظام را راست تا آخر جلسه رعایت شود.» همه ردیف وسط گوش به فرمانند. درست برعکس بال‌های راست و چپ‌شان که نیروهای تازه‌کار در اینجای حسینیه رابه تسخیر خود درآورده‌اند و تشریفات بیست‌رهبری را کلافه کرده‌اند. پسرکی با شلوار لی و پیراهن خردلی تمرین یوکس می‌کند. پدرش با شلوار لی لباس سفیدرنگ، متظر است تا همسرش هم وارد حسینیه شود و پسرک را تحویل همسرش بدهد. یکی دیگر، درحالی که به زور یک سال و نیمه به نظر می‌رسد راز و آموش گرفته و دانه‌ای نای نای می‌کند تا مادرش وارد حسینیه شود و بچه را بگیرد. سروصدایی ندارد. در چنین دیدارهایی، خبرنگاران و عکاسان فرصت پیدا می‌کنند جزء نخستین افرادی باشند که وارد حسینیه می‌شوند. ساعت ۷:۴۵ هنوز کسی وارد حسینیه نشده است. داخل حسینیه، فضا فضای محرم است. ستون‌های حسینیه، یکی در میان، مزین به پارچه مشکی و پرچم ایران شده‌اند. مثل همه دیدارهایی که برای مقام معظم رهبری جلسه، دو بلندی حسینیه نقش بسته است؛ «و کشتی‌ها را بهره گیرید، که سینه دریا را می‌شکافند تا شما از فضل خدا بهره گیرید.» (النحل، ۱۴)

کمی آن سوتر از جایگاه، درست در سمت چپ محل سخنرانی رهبری، ماکت ناوشکن دنا خودنمایی می‌کند. دنا، چهارمین ناوچه از کلاس موج است که توسط نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران طراحی و ساخته شده است. نخستین ناوچه از این کلاس، ناوجماران بود که ساخت آن پس از آنکه انگلستان رو‌سیه حاضر به همکاری در زمینه ساخت ناوهای جدید نشدند، با مهندسی معکوس روی ناوشکن‌های جنگ‌ناو انگلیس در دستور کار متخصصان موشکی، جنگ الکترونیک، صنایع دریایی و دانشمندان علوم آکادمیک نیروهای مسلح قرار گرفت. از همین رو ساخت این ناوشکن، بیش از ۱۳ سال به درازا کشید اما ساخت حاصل از آن با ساخت شد تا ناوشکن دنا در کمتر از ۳ سال طراحی و ساخته شود.

حسینیه مزین به تصاویر شهدای نیروی دریایی است. شهیدان دریادار علی زارع حسامی، ناوسالن محمدرضا مرادی، دریادار دوم رمضان سراج، دریادار اسماعیل دهقانپور، ناوسوران سعید محمدقرائی، دریادار دوم مهدی راه‌انجام، دریادار دوم مسعود اسفیدانی، دریادار دوم ابوالفضل عباسی، فیلمبردارها مشغول تنظیم دوربین‌هایشان هستند. هنوز دو ساعتی تا شروع مراسم زمان دارند. ردیف وسط حسینیه، مختص کسانی است که با بیشترین محصولی نیروی دریایی ارتش یعنی همان لباس سفیدرنگ به حسینیه آمده‌اند. در یک طرف جایگاه، همسران و مادران نظامیان استقرار پیدا کرده‌اند و در طرف دیگر نیز فرزندان یا پدران‌شان. یک تیم اورژانس در داخل حسینیه حضور دارند. محتمل برای اینکه احیانا کسی به کمک نیاز داشته باشد.

از ساعت ۸ میهمانان، یا همان قهرمانانی که مراسم امروز به خاطر آنها تدارک دیده شده است، یک به یک وارد می‌شوند. بخشی از آنها کسانی هستند که در ناوگروه ۸۶ به ماموریت دور دنیا رفته‌اند. به جز آنها، فرماندهان بر مرتبه عبور از خط استوا، مراکز آموزشی نیروی دریا دعوتند. یافتن کسانی که در ماموریت ۳۶۰ بوده‌اند، چندان دشوار نیست. برای سینه آنها یک نشان ارزشمند دوره دنیا خودنمایی می‌کند. اگرچه طبعا همه افرادی که در این مسئلت دور دنیا داشته‌اند، دوست داشتند در این دیدار باشند اما یک نیروی نظامی نمی‌تواند حتی برای لحظه‌ای، حفاظت از آبهای سرزمینی اش را رها کند. از همین رو، بخشی از افراد حاضر در ماموریت ۳۶۰ روی ناوهای مستقر در منطقه دریایی بندرعباس ماندند تا همرزمان‌شان بتوانند به دیدار رهبری بروند. برخی هم که پدر و مادرشان فوت کرده بودند، نوبت‌شان را به دیگرانی دادند تا بتوانند با پدر و مادرها همسر و فرزندان به این دیدار برسند.

ساعت ۹ صبح تقریبا حسینیه پر شده است. در بخش میانی سالن، همه ملاحت‌الشکل لباس سفید نیروی دریایی را بر تن دارند. یک دسته‌شان لباس‌شان سفید است اما یک تکه پارچه سرمه‌ای‌رنگ روی شانه‌هایشان را گرفته است. آنها دانش‌آموزان مرکز تفنگداران دریایی ارتش هستند که در منجیل آموزش می‌بینند و پس از پایان تحصیلات، تفنگدار می‌شوند و درجه «مهنای» می‌گیرند. درجه مهنای معادل گروهبانی در نیروی زمینی ارتش است.

ردیف وسط حسینیه، ساز و کار ناوهایی دارد. مردی بلندقو قرار می‌گیرد؛ «همرزمان دقت کنند. نظم باید شکیل باشد. کلاه‌ها رو به جلو و نظام را راست تا آخر جلسه رعایت شود.» همه ردیف وسط گوش به فرمانند. درست برعکس بال‌های راست و چپ‌شان که نیروهای تازه‌کار در اینجای حسینیه را به تسخیر خود درآورده‌اند و تشریفات بیست‌رهبری را کلافه کرده‌اند. پسرکی با شلوار لی و پیراهن خردلی تمرین یوکس می‌کند. پدرش با شلوار لی لباس سفیدرنگ، منتظر است تا همسرش هم وارد حسینیه شود و پسرک را تحویل همسرش بدهد. یکی دیگر، درحالی که به زور یک سال و نیمه به نظر می‌رسد راز و آموش گرفته و دانه‌ای نای نای می‌کند تا مادرش وارد حسینیه شود و بچه را بگیرد. سروصدایی ندارد. در چنین دیدارهایی، خبرنگاران و عکاسان فرصت پیدا می‌کنند جزء نخستین افرادی باشند که وارد حسینیه می‌شوند. ساعت ۷:۴۵ هنوز کسی وارد حسینیه نشده است. داخل حسینیه، فضا فضای محرم است. ستون‌های حسینیه، یکی در میان، مزین به پارچه مشکی و پرچم ایران شده‌اند. مثل همه دیدارهایی که برای مقام معظم رهبری جلسه، دو بلندی حسینیه نقش بسته است؛ «و کشتی‌ها را بهره گیرید، که سینه دریا را می‌شکافند تا شما از فضل خدا بهره گیرید.» (النحل، ۱۴)

کمی آن سوتر از جایگاه، درست در سمت چپ محل سخنرانی رهبری، ماکت ناوشکن دنا خودنمایی می‌کند. دنا، چهارمین ناوچه از کلاس موج است که توسط نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران طراحی و ساخته شده است. نخستین ناوچه از این کلاس، ناوجماران بود که ساخت آن پس از آنکه انگلستان رو‌سیه حاضر به همکاری در زمینه ساخت ناوهای جدید نشدند، با مهندسی معکوس روی ناوشکن‌های جنگ‌ناو انگلیس در دستور کار متخصصان موشکی، جنگ الکترونیک، صنایع دریایی و دانشمندان علوم آکادمیک نیروهای مسلح قرار گرفت. از همین رو ساخت این ناوشکن، بیش از ۱۳ سال به درازا کشید اما ساخت حاصل از آن با ساخت شد تا ناوشکن دنا در کمتر از ۳ سال طراحی و ساخته شود.

حسینیه مزین به تصاویر شهدای نیروی دریایی است. شهیدان دریادار علی زارع حسامی، ناوسالن محمدرضا مرادی، دریادار دوم رمضان سراج، دریادار اسماعیل دهقانپور، ناوسوران سعید محمدقرائی، دریادار دوم مهدی راه‌انجام، دریادار دوم مسعود اسفیدانی، دریادار دوم ابوالفضل عباسی، فیلمبردارها مشغول تنظیم دوربین‌هایشان هستند. هنوز دو ساعتی تا شروع مراسم زمان دارند. ردیف وسط حسینیه، مختص کسانی است که با بیشترین محصولی نیروی دریایی ارتش یعنی همان لباس سفیدرنگ به حسینیه آمده‌اند. در یک طرف جایگاه، همسران و مادران نظامیان استقرار پیدا کرده‌اند و در طرف دیگر نیز فرزندان یا پدران‌شان. یک تیم اورژانس در داخل حسینیه حضور دارند. محتمل برای اینکه احیانا کسی به کمک نیاز داشته باشد.

از ساعت ۸ میهمانان، یا همان قهرمانانی که مراسم امروز به خاطر آنها تدارک دیده شده است، یک به یک وارد می‌شوند. بخشی از آنها کسانی هستند که در ناوگروه ۸۶ به ماموریت دور دنیا رفته‌اند. به جز آنها، فرماندهان بر مرتبه عبور از خط استوا، مراکز آموزشی نیروی دریا دعوتند. یافتن کسانی که در ماموریت ۳۶۰ بوده‌اند، چندان دشوار نیست. برای سینه آنها یک نشان ارزشمند دوره دنیا خودنمایی می‌کند. اگرچه طبعا همه افرادی که در این مسئلت دور دنیا داشته‌اند، دوست داشتند در این دیدار باشند اما یک نیروی نظامی نمی‌تواند حتی برای لحظه‌ای، حفاظت از آبهای سرزمینی اش را رها کند. از همین رو، بخشی از افراد حاضر در ماموریت ۳۶۰ روی ناوهای مستقر در منطقه دریایی بندرعباس ماندند تا همرزمان‌شان بتوانند به دیدار رهبری بروند. برخی هم که پدر و مادرشان فوت کرده بودند، نوبت‌شان را به دیگرانی دادند تا بتوانند با پدر و مادرها همسر و فرزندان به این دیدار برسند.

اقدامات و دستاوردها

- استفاده از سامانه بومی هوشمندسازی با بهره‌گیری از بانک اطلاعاتی ۵۰ ساله و طراحی نرم‌افزار بررسی لحظه‌ای وضعیت جوی اقیانوس‌ها.
- جمع‌آوری بانک اطلاعاتی بسیار قدرتمند در این ماموریت از طریق پایش کل مسیر.
- پایش و ضبط تمامی تهدیدات محتمل تا فاصله ۵۰۰ کیلومتری.
- حضور در ۷ دریا، ۷ تنگه و ۳۷ اقیانوس و ۵ مرتبه عبور از خط استوا.
- ثبت رکورد دوری و کلیه مراحل همه کره زمین (مدار استوا، مدار راس السرطان، مدار راس الجدی).
- حضور در تنگه تاریخی ماژلان.
- حضور در سواحل قاره آمریکای جنوبی علی‌رغم ادعای آمریکا مبنی بر اینکه ایرانی‌ها تنها عبور از اقیانوس اطلس و رسیدن به سواحل قاره آفریکا را دارند.
- رکورد دریانوردی مداوم ۲۷۳ روز با پیمایش ۶۵ هزار کیلومتر برای اولین بار در دنیا.
- به چالش کشیدن هژمونی آبهای بین‌المللی با اعزام ناوگروه ۸۶ نیروی دریایی ارتش در اقیانوس اطلس و آرام.
- اسکورت کشتی‌های تجاری کشورهای مختلف طی ماموریت ۸ ماهه.
- شکست سیاست‌های تحریمی با حضور ایران در برزیل، با وجود تلاش‌های گسترده آمریکا تا توانست مانع از پهلوگیری ناوگروه ایران در سواحل خلوت خود بشود.

ادامه از صفحه ۲

۱ رادار و سونار
ایران با تمرکز بر سیستم‌های مراقبتی مانند رادارها و توسعه نمونه‌های دریایی آن و همچنین سونار که نوعی از رادار برای تشخیص زیردریایی‌ها در زیرسطح است، موفق شده بر قابلیت‌های خود برای تولید شناورهای قابل اتکای رزمی بیفزاید. بدون تمرکز در این حوزه‌ها، ایران نیازمند واردات باقی مانده یا تنها قادر به تولید انواع محدودی از رادارها بود.

۲ جنگ الکترونیک
تجهیزات جنگ الکترونیک توسعه‌یافته توسط ایران با قابلیت نصب در سواحل و شناورها می‌توانند ضمن ایجاد اختلال روی رادار ناوهای دشمن، توانایی آنها برای پرتاب موشک را کاهش دهند. این تسلیحات ضمن اختلال در مسیریابی موشک‌ها می‌توانند رادار جنگنده‌های برخاسته از روی ناوهای هواپیمابر را نیز با مشکل مواجه سازند. این تجهیزات می‌توانند به شناورهای ایران مصونیت خاصی بخشیده و قدرت عملیاتی آنها را علیه دشمن افزایش دهند.

۳ پدافند هوایی
ایران جزء معدود کشورهایی است که دست به توسعه تمام حلقه‌های پدافند هوایی زده است. به غیر از ایران کشورهایی مانند آمریکا، روسیه، چین فرانسه و ورژیم‌صهیونیستی تولید کننده تسلیحات پدافند هوایی در تمام حلقه‌ها هستند؛ در این میان باید درنظر داشت تسلیحاتی که با نام رژیم‌صهیونیستی ساخته می‌شوند یا فناوری و تامین مالی آمریکا تکمیل شده و به نام تل‌آویو تولید می‌شوند.

ایران در نخستین حلقه که به سامانه‌های دفاع نزدیک و نقطه‌ای مرتبط است از سامانه کمند بهره می‌برد که شامل توپ ۷۲ قاتلینگ با نواخت بالاست که با رادار و سامانه‌های فروسرخ هماهنگ شده است. چنین تسلیحاتی برای هدف قرار دادن موشک‌های استفاده می‌شوند که کوچک و رادارگریز بوده و به همین دلیل با پایست سرگذاشتن دیگر سامانه‌ها خود را به نزدیک‌ترین فاصله به شناور رسانده و در آستانه برخورد با آن قرار دارند.

در لایه دوم یا سامانه‌های کوتاه‌برد، ایران دارای سامانه دزفول است که مشابه تور ام-۱ روسیه به شمار می‌رود. در این حوزه ایران تولیدات دیگری مانند زوبین، نه دی و بیا زهرا نیز دارد.

در لایه سوم یا سامانه‌های پدافند هوایی میان‌برد، ایران از سامانه‌هایی مانند ۱۵ خرداد، ۳ خرداد و تلاش بهره می‌برد. در آخرین لایه که سامانه پدافند هوایی دوربرد است، تهران در آینده می‌تواند به تولید نمونه دریایی باور-۳۷۳ بپردازد. این سامانه مشابه اس-۳۰۰ ساخت روسیه و اچ کیو-۹ ساخت چین است که این دو نیز دارای نمونه‌های دریایی بوده و روی ناوهای سنگین این دو کشور نصب شده‌اند.

۴ موشک‌های ضدکشتی
ایران در حوزه موشک‌های ضدکشتی تقریبا زنجیره تکمیلی دارد. از موشک‌های کروز ضدکشتی کوتاه‌برد و میان‌برد سری‌های کوثر و غدیر تا نمونه دوربرد اخیرا رونمایی شده ابومهدی المهندس که بردی بیش از یک هزار کیلومتر دارد. ایران در حوزه ضدموشکی حتی موشک‌های بالستیک را نیز به خدمت درآورده و با نصب جست‌وجوگر در دماغه موشک‌های بالستیک تاکتیکی سری فتح، نمونه ضدکشتی خلیج‌فارس را تولید می‌کند؛ نمونه‌ای که گمان می‌رود در آینده قابلیت پرتاب از روی شناورها را نیز به‌دست آورد.

۵ پهپادهای انتحاری
ایران در حوزه پهپادهای انتحاری نیز دارای طیف متولد انواع کوتاه‌برد، دارای نمونه‌های دوربرد پیشرفته‌ای است. پهپاد شاهد-۱۳۶ دارای بردی ۲۵۰۰ کیلومتری است و نمونه کوچک‌تر آن با نام شاهد-۱۳۱، تقریبا هزار کیلومتر برد دارد. پهپاد آرش نیز بردی بین ۲ تا ۴ هزار کیلومتر دارد. این پهپادها پس از نصب روی شناورها ضمن امکان استفاده علیه شناورها می‌توانند علیه اهداف نظامی نیز مورد استفاده قرار گیرند.

۶ شناسایی-تهاجمی
در آینده این امکان وجود دارد با نصب عرشه بر تمام سطوح شناوری در ابعاد مکران و توسعه نمونه‌های دریایی پهپادهایی مانند مهاجر-۶، ابابیل-۳ و۵ و شاهد-۱۲۹، ایران دست به ساخت ناوهای پهپادبر بزند.

ایشان با اشاره به برخی مانع‌تراشی آمریکایی‌ها در حمل‌ونقل هر دریایی، گفتند: «اینکه می‌خواهند با اجازه نمی‌دهیم قلان کشتی از فلان جا عبور کند، غلط زیادی است؛ چراکه آب‌های آزاد متعلق به همه است و دریا و هوا باید برای همه ملت‌ها آزاد، و امنیت کشتیرانی و حمل‌ونقل دریایی باید برای همه تامین باشد.»

رهبر انقلاب خاطرنشان کردند: «امروز آمریکایی‌ها به نفتکش‌ها تعرض و به بانداهای قاچاق دریایی در منطقه ما و مناطق دیگر کمک می‌کنند که این کارها تخلف بزرگ و نقض قوانین بین‌المللی و وقاحت است.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در جمع‌بندی درس‌های دریانوردی افتخارآمیز ناوگروه ۸۶ گفتند: «همه پیشرفت‌ها و موفقیت‌های بزرگ از دل تلاش‌ها و تحمل رنج‌ها و سختی‌ها زاییده می‌شود و با راحت‌طلبی، تماشا، گوشه‌نشینی، و حسرت خوردن و نق زدن کاری پیش نمی‌رود.»

ایشان در ادامه داستان سفر ۸ ماهه ناوگروه ۸۶ را بن‌مایه یک کار خوب جذاب، آموزنده و پرمعنای تلویزیونی و سینمایی دانستند و هنرمندان را به این میدان فراخواندند. رهبر انقلاب اسلامی همچنین با اشاره به سهم ۹۰ درصدی حمل‌ونقل دریایی در تجارت جهانی، ظرفیت چند هزار کیلومتر مرزهای دریایی و اتصال کشور به دریا در شمال و جنوب کشور خطاب به مسئولان گفتند: «ضرورت توجه لازم به دریا وجود ندارد. البته مدتی است حرکتی در این زمینه آغاز شده اما مسئولان باید با طراحی و برنامه‌ریزی، حرکت وسیع‌تری را برای استفاده از فرصت دریا و تامین منافع ملی آغاز کنند.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان به عزاداری‌های پرشور در محرم امسال اشاره کردند و گفتند: «با وجود سعی و تلاش دشمنان برای بی‌رونق کردن محرم، امسال به برکت توجهات حضرت بقیه‌الله و درست در نقطه مقابل خواست دشمنان، دهه عاشورا پرشورتر، پررونق‌تر و پرفایده‌تر از سال‌های قبل بود که نشان می‌دهد خداوند به هر کاری در مسیر اهداف الهی باشد، کمک می‌کند.»

در ابتدای این دیدار امیردریادار شهرام ایرانی، فرمانده نیروی دریایی ارتش، ماموریت ناوگروه ۸۶ را اقدامی تاریخی و مرهون باور جوانان به توان داخلی، دیپلماسی فعال و پرهمه‌زدی از انواع سامانه‌ها و تجهیزات پیشرفته بومی برشمرد که به افزایش عمق حمل سوخت نفتکش‌های تبدیلی، تبدیل قابلیتی از ناکشی‌های نظامی شده خود که همانند مکران محصول تغییر کاربری هستند، سلب قدرت کرد.

مکران ضمن دریانوردی طولانی‌مدت، می‌تواند مدت دریانوردی کشتی‌های همراه خود را نیز افزایش دهد؛ همانگونه که در سفر به دور کره‌زمین این اقدام را در رابطه با تنها ناو همراه خود، «دنا» انجام داد.

اگرچه هنوز ابعاد بسیاری از این سفر مکتوم است و به‌مرور مشخص خواهد شد، اما اولین حضور در آب‌های آزاد دنیا، به معنای آخرین حضور نیست و از این پس ایران به‌صورت جدی‌تر تلاش خواهد کرد تا در آب‌های بین‌المللی حضور داشته باشد. در این سفر نیروی دریایی گذرگاه‌های مختلف را بررسی کرد و اکنون نقطه‌ای در دریا نیست که نیروی دریایی ایران نتواند در آنجا حضور داشته باشد. از این پس در صورت اراده، کشتی‌های ایران در هر مسیری دریانوردی می‌کنند، نیروی دریایی برای اسکورت کنار آنها خواهد بود و امنیت‌شان را برقرار می‌کند. ناوگروه ۸۶، با این ماموریت مرزهای آبی ایران را به صدها مایل آن‌سوتر منتقل کرد.

نهضت توقیف و تبدیل
منابع رسانه‌ای ادعا می‌کنند تابوندر مکران، پیش از تغییر کاربری در مالکیت شرکتی ایرانی بوده که توسط ایران در سال ۲۰۲۰ توقیف شده است. این نفتکش پس از توقیف با نصب بالِ فرماندهی، نصب دا‌ک در عرشه، مقاوم‌سازی و نصب تسلیحات تبدیل به یک ناوبندر یا کاربرد شناور مادر شده است.

آنچه درباره این ناو اهمیت بسزایی دارد، هزینه‌های آن است. ایران یک نفتکش متخلف را توقیف کرده و سپس دست به فروش محموله آن نزده است. اینفنکش‌هایی که ۱۶۰ تا ۳۲۰ هزار تن ظرفیت دارند می‌توانند تا ۲ میلیون بشکه نفت حمل کنند. تابوندر مکران که ظرفیت ۱۲۲ هزار تنی دارد، اگر ظرفیت حمل ۷۰۰ هزار بشکه را داشته باشد، با احتساب میانگین قیمت ۴۱ دلار برای هر بشکه نفت، محموله آن در زمان توقیف ۲۸ میلیون و ۷۰۰ دلار ارزش داشت، حتی اگر تخفیف ۳۰ درصدی برای فروش نفت را در دوران تحریم درنظر بگیریم، این محموله ۲۰ میلیون دلار به فروش رسیده است. به عبارت دیگر کشتی تجاری لازم برای ساخت ناوبندر مکران بدون هزینه به دست آمده و هزینه لازم برای تجهیز آن می‌تواند از محل فروش محموله به‌دست آمده باشد.

نکته مهم در اینجا، سکوت صاحبان کشتی متخلف درآمدزایی است که به‌دلیل عدم از دست دادن درآمد و البته توقیف نفتکش‌های دیگرشان، لب به سخن نگشوده‌اند. هراس از قدرت دریایی ایران نمونه بزرگ‌تر و دوچرخی‌تر دارد. در روزهای اخیر روزنامه وال‌استریت‌ژورنال، به نقل از دادستان‌های فدرال آمریکا گزارش کرد آنها برای به حراج گذاشتن ۸۰۰ هزار بشکه نفت توقیف‌شده ایران که در یک نفتکش یونانی در سواحل کارولینا قرار دارد با چالش حقوقی مهمی مقابل هستند، زیرا شرکت‌هایی که تخلیه نفتکش‌ها را انجام می‌دهند، می‌گویند که آنقدر نگران اقدامات تلافی‌جویانه ایران هستند که نمی‌توانند کار تخلیه این محموله را انجام دهند.

ایران در شرایط تحریمی که قادر به خرید نفتکش نبوده و حتی اگر شرکتی برای فروش بیاید، قدرت انتقال پول برای پرداخت هزینه به این شرکت را ندارد، می‌تواند با توقیف نفتکش‌های متخلف متعلق به شرکت‌های آمریکا و متحدانش، ضمن تامین نفتکش و کشتی‌های تجاری برای تجارت دریایی، به تامین شناورهای لازم برای تغییر کاربری نظامی نیز دست یابد.

ستون‌های توسعه دریایی ایران
«اگر ایران به تسلیحات تهاجمی دریایی مانند موشک‌های کروز و پهپادهای انتحاری دسترسی نداشت، ارتش رسمی مکران چه بود؟» این سوال نشان می‌دهد آنچه به ناوبندر مکران و دیگر شناورهای ایران ارزش داده است، زنجیره‌ای به‌هم‌پیوسته از تسلیحات تولید شده توسط مجتمع صنعتی نظامی ایران است. بدون این تجهیزات، مکران همان نفتکش سابق باقی می‌ماند و پیش از نصب دوشکا و توپ یا فشنه هوایی ۲۳ میلی‌متری چیزی برای ارائه نداشت اما امروزه به‌لیل تجهیزه‌شده به‌جانبه تسلیحات، ایران قادر است یک کشتی تجاری ساده را به ژاندی‌های دوقلوی خودساخته مبدل سازد. درحقیقت ستون‌های توسعه نیروی دریایی راهبردی ایران، زنجیره ذیل است:

ریسک را چگونه مرتفع کردند؟
به گفته فرماندهان نیروی دریایی ارتش، هیچ کشوری با ناوهای ۱۵۰۰ تنی و تجهیزات و سبک دریانوردی ایران، قادر به انجام ماموریت یک‌دور دور دنیا زدن، نیست. برای چنین ماموریتی یک ناوشکن حداقل باید ۶ هزار تن با ۸ هزار تن وزن داشته باشد.

برای گام نهادن در این مسیر با چنین ظرفیتی، فرماندهان نیروی دریایی برنامه‌ای حدود یک‌ساله را در حوزه‌های فنی، نیروی انسانی، پزشکی و ناوبری و صنایع غذایی طراحی کردند. با توجه به وزن پایین ناوشکن دنا، تیم فرماندهی روی موضوع طوفان ها متمرکز شد. نگرانی آنها این بود که دشمن هواشناسی ماهواره‌ای را از مدار خارج کند و ناوگروه در دریافت اطلاعات با مشکل مواجه شود. برای رفع نگرانی یک گروه نخبه از پژوهشگران و شرکت‌های دانش‌بنیان تشکیل شد تا ۵۰ سال اطلاعات جوی را پیاده‌سازی کنند. برای این کار سوپر کامپیوترهایی خریداری شد تا وضعیت هشت جوی در فصول مختلف برای مسیرهای مدنظر ارائه می‌کرد. تیم طراحی شب مساله را مطرح می‌کرد. صبح روز بعد کامپیوتر ۱۰۰ مایل از مسیر را حل می‌کرد. این تیم اطلاعات تهاجمی را در اختیار ناوگروه می‌گذاشتند تا بدانند حرکت از چه مسیری آبمن‌تر است. پیاده‌سازی این اطلاعات تبدیل به یک سامانه بومی هواشناسی شد که از طریق آن ناوگروه ۸۶ توانست از امن‌ترین مسیر ممکن با کمترین مخاطرات آب‌وهوایی عبور کند.

برنامه‌ریزی سفر ۸ ماهه
سفر به دور دنیا با حدود ۲۵۰ پرسنل، بدون هیچ تجربه قبلی کار ساده‌ای نیست. از همین رو فرماندهان موظف به برگزاری جلسات متعدد برای شناسایی تهدیدات و مشکلات سفر بودند. ۲ هفته پیش از اعزام، یک سیستم سلاح نیاز به بهره‌رسانی پیدا می‌کند. فرمانده نیروی دریایی ارتش برنامه‌اش در این وضعیت مشخص اتمام نشود. با توجه به نیازمندی به بهره‌رسانی سلاح، صنایع به کمک نیروی دریایی ارتش می‌آیند و سامانه را به‌روزرسانی می‌کنند. پس از تست سلاح در دریا، اجازه سفر صادر می‌شد. تیم ماموریت از ۲۹ شهریور تا ۲۹ مهرماه آنتوان چالش‌ها را در دریاتمرین می‌کند و به این جمع‌بندی می‌رسد که می‌تواند از خودش مراقبت و نگهداری کند.

جدا از تدابیر لازم در تامین تجهیزات و قطعات مورد نیاز برای ماموریت، تامین مواد غذایی و سلامت بیش از ۳۵۰ پرسنل نیز دارای اهمیت است. بر همین اساس در اولین پشتیبانی مکران ۱۰۰ مترفصل برای تجهیزات بیمارستان اختصاص داده می‌شود. تجهیزاتی اعم از آزمایشگاه، رادیولوژی، اتاق عمل، تخت ویژه‌ای سی‌یو، اورژانس، داروخانه و دندان‌پزشکی. برای عمل جراحی احتمالی نیز نیاز به ذخیره‌های خون است، اما این ذخیره‌ها بیشتر از یک‌ماه دوام نمی‌آورند. با همکاری سازمان انتقال خون به نام متقاضیان انتقال خون به نام مستقل می‌شوند و خون از